

Fișa disciplinei

Politici de securitate după Războiul Rece

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2 Facultatea	Istorie și Filosofie
1.3 Departamentul	de Studii Internaționale și Istorie Contemporană
1.4 Domeniul de studii	Studii de Securitate
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Studii de Securitate

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Politici de securitate după Războiul Rece						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof.dr.Virgiliu Leon Țărau						
2.3 Titularul activităților de seminar	Dr. Vlad Onaciu						
2.4 Anul de studiu	1	2.5 Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DD

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					33
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					18
Tutoriat					10
Examinări					2
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual	83				
3.8 Total ore pe semestru	125				
3.9 Numărul de credite	5				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	- Nu este cazul
4.2 de competențe	- Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	- Nu este cazul
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	- Nu este cazul

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	• Aplicarea fundamentelor teoriilor sociale și politice în înțelegerea, analizarea și evaluarea organizării socio-politice contemporane - Utilizarea adecvată în comunicarea profesională a conceptelor de bază din domeniul studiilor de securitate; - Aplicarea conceptelor fundamentale din științele politice în descrierea și explicarea unor evenimente sau procese specifice securității în perioada contemporană; - Analiza unor situații date, prin aplicarea unor principii, teorii și metode fundamentale din domeniul relațiilor internaționale și a studiilor de securitate. - dobândirea abilităților de evaluare și interpretare a situațiilor de risc, a noilor pericole din agenda internațională, a noilor actori care generează pericole în agenda de securitate internațională
Competențe transversale	• Gestionarea informațiilor specifice rezolvării sarcinilor complexe în context (receptarea, transmiterea, prelucrarea, stocarea informațiilor în documente de profil), inclusiv prin utilizarea unei limbi de circulație internațională; • Gândire critică; • capacitatea de a aplica concepte și metodologii transdisciplinare la contexte istorice, evenimentiale și procesuale date; • Vorbitul în public și abilități de prezentare • Competențe digitale

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	să dobândească abilitățile necesare în înțelegerea, analizarea și evaluarea unor evenimente sau procese specifice securității în perioada ce a urmat încheierii Războiului Rece: nivele de analiză ale ordinii internaționale; noile forme de conflicte; noile ericole din agenda internațională; rolul marilor puteri etc.
7.2 Obiectivele specifice	Să utilizeze adecvat conceptele de bază specifice studiilor de securitate; să poată operaționaliza diferitele teorii și episteme la nivelul analizei agendei securității contemporane. Să recurgă la descrierea și analiza studiilor de caz prin prelucrarea conținutului documentelor de profil; Să utilizeze corect limbajul de specialitate. Să poată aplica diferite paradigme și episteme (realism, liberalism, constructivism ș.a.) în explicarea evoluțiilor din strategiile de securitate națională și internațională.

8. Conținut

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Ce sunt politicile de securitate? Simple politici publice sau politici agregate? Concepte, metode, episteme în studiile de securitate.	expunerea, argumentarea, prelegerea	Cuvinte cheie: politici publice; politici securitate; strategii, norme și proceduri în gestiunea securității.
Istoriografia studiilor de securitate și noua agendă de cercetare de după războiul rece	expunerea, argumentarea, prelegerea	De la studiile strategice la studiile de securitate; idealism, liberalism, realism, behaviorism,, constructivism;

		școli și paradigme
Ce a fost și cum s-a încheiat războiului rece. Mosteniri și inovații în agenda de securitate globală	expunerea, argumentarea, prelegerea	ce a fost războiul rece; forma cooperativă de gestiune a înfrângerii URSS în anii 1989-1991; revoluțiile și revoluțiile est-europene; unificarea germană; tranziția democratică; între sfârșitul istoriei și ciocnirea civilizațiilor; între declinism și obligația de a conduce afacerile internaționale
Agenda de securitate în ultimul deceniu al secolului XX	expunerea, argumentarea, prelegerea	agenda securității internaționale: securitizare, guvernanta și comunități de securitate; integrare regională; conflicte regionale; state decăzute; securitate umană etc
Securitatea internațională după 9/11 2001	expunerea, argumentarea, prelegerea	terorismul internațional și refacerea paradigmatelor clasice de gestiune a pericolelor naționale; restructurarea comunităților de securitate, a conceptelor și strategiilor naționale.
Marile Puteri, comunitățile de securitate regională și agenda securității internaționale	expunerea, argumentarea, prelegerea	vechi și noi mari puteri? între statul național și comunitățile de putere internaționale: sursele puterii...de la hard power la soft și smart power.
Studii de caz: Statele Unite ale Americii	expunerea, argumentarea,	Administrațiile Bush sr, Clinton,

	prelegerea	Bush jr, Obama, Trump, Biden
Studiu de caz: Rusia	expunerea, argumentarea, prelegerea	Dela Gorbaciov la Elțin; Putin și refacerea strategiilor de securitate imperiale
Studiu de caz: China	expunerea, argumentarea, prelegerea	De la izolare la multipolarism: o țară cu două sisteme; de la drumul mătăsii la noile rute ale dezvoltării în sudul global
Institutiile și organizațiile internaționale de securitate – Rolul ONU în extinderea, aprofundarea agendei de securitate	expunerea, argumentarea, prelegerea	ONU și securitatea internațională: între prerechizite legale și realități structurale; schimbări în agenda de securitate internațională: securitatea umană și pacea internațională
Consiliul de Securitate al ONU și gestiunea securității internaționale după războiul rece.	expunerea, argumentarea, prelegerea	Consiliul de Securitate un executiv al războiului rece; veto-ul și securitatea internațională; misiunile de pace forme și dinamică în politicile de securitate internaționale din lumea a treia; state decăzute și reconstrucție politică.
Vechi agende, noi actori: Problema nucleară... între neproliferație și controlul înarmării	expunerea, argumentarea, prelegerea	problema nucleară: politicile strategice nucleare din războiul rece; MAD; limitarea experimentelor, a armamentului strategic și convorbirile dezarmării; neproliferația și

		gestiunea agendei nucleare la nivel internațional.
Pericole convenționale și neconvenționale la adresa securității internaționale. De la crimă organizată și terorism la Apa, Clima, Mediul	expunerea, argumentarea, prelegerea	noii actori internaționali (terorismul postmodern; rețelele crimă transfrontalieră; arme chimice și biologice, pandemii și agenda climaterică.
Studiu de caz: Sănătatea ca problemă specifică în politicile de securitate – criza COVID	expunerea, argumentarea, prelegerea	Virusi, bacterii, tipuri de amenințări....
Bibliografie Ghica Luciana Alexandra, Marian Zulean, (coord.), Politica de securitate națională: concepte, instituții, procese, Iași, Polirom, 2007. • Paul D. Williams, Security Studies. An Introduction, Routledge, 2008 • Marian Zulean, coord., Strategiile de Securitate Națională, ed.II, București, Tritonic, 2017. • Joseph Nye jr., David A. Welch, Understanding Global Conflict & Cooperation: Intro to Theory & History, Pearson, 9th edition, 2014		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Actori și conflicte după Războiul Rece - noul cadrul internațional după dispariția bipolarismului	Analiza, argumentarea, expunerea	
2. Conflictele din fosta Iugoslavie- prima fază: Slovenia și Croația	Descoperirea inductivă, deductivă și analogică	
3. Conflictele din fosta Iugoslavie - Bosnia și Kosovo	Descoperirea inductivă, deductivă și analogică	
4. Conflictele din fostul Imperiu sovietic - Nagorno-Karabakh, Georgia, Cecenia, Transnistria	Analiza, argumentarea, expunerea	
5. Perpetuarea conflictelor din Estul Asiei - Pakistan vs. India, Coreea de Nord	Analiza, argumentarea, expunerea	
6. Conflictele din Africa centrală și de vest - Sierra Leone	Studiul de caz	
7. Orientul mijlociu și problemele sale - Primăvara Arabă, Iran vs. Arabia Saudită	Lucru pe grupe	
8. Jihad-ul și terorismul islamic. Războiul contra terorismului- studii de caz: Irak și Afganistan	Analiza, argumentarea, expunerea	
9. Resurse neconvenționale ale terorismului contemporan	Dezbateri	
10. Intervenții internaționale pentru menținerea păcii după 1990 - Somalia, Bosnia, Rwanda	Analiza, argumentarea, expunerea	
11. Care sunt limitele și limitările intervențiilor internaționale	Dezbateri	
12. Structurile de crimă organizată după 1990	Analiza, argumentarea, expunerea	
13. Mecanisme de cooperare internațională în contextul mutațiilor din agenda de securitate.	Descoperirea inductivă, deductivă și analogică	
Securitatea umană în societatea contemporană - amenințări cibernetice, pandemii, etc.	Analiza, argumentarea, expunerea	
Bibliografie:		

Williams, Paul, Security Studies: An Introduction, Routledge, New York & London, 2008.
 Transchel, Kate, The Breakup of Yugoslavia: Conflict in the Balkans, Chelsea House Publishers, New York, 2007, pp.104-116.
 Ed. Ulman, H. Richard, The World and Yugoslavia's Wars, Council on Foreign Relations Books, New York, 1996, pp.145-182.
 Jones, Adam, Genocide: A Comprehensive Introduction, Second Edition, Routledge, New York, London, 2010.
 Ed. Lobell, E. Steven, Mauceri, Philip. Ethnic Conflict and International Politics: Explaining Diffusion and Escalation, Palgrave Macmillan, New York.
 Malone, M. David, The International Struggle Over Iraq: Politics in the UN Security Council, Oxford University Press, New York, 2007.
 Kotz, David, Russia's Path from Gorbachev to Putin: The demise of the Soviet system and the new Russia, Routledge, London & New York.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținuturile tematice reflectă actuala agendă de cercetare din studiile strategice și de securitate. Terminologia, conceptele, temele de studiu sunt de regăsit în fluxul actual al literaturii de specialitate din țară și străinătate precum și în agenda curentă din strategiile, operaționalizările și construcțiile naționale în domeniul securității.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Însușirea conținuturilor tematice, a terminologiei, teoriilor și conceptelor operaționalizate. Identificarea vechilor și noilor pericole din agenda securității internaționale	Evaluare scrisă	70%
10.5 Seminar/laborator	Elaborarea a cel puțin două referate pe studii de caz Respectarea criteriilor indicate cu privire la prezentare ce țin de: structură, metodologie, conținut și selectare a tematicii	Evaluare portofoliu	20%
10.6 Standard minim de performanță			
Pentru atingerea standardului minim de performanță studenții trebuie să fie capabili să operaționalizeze și să caracterizeze procesele și fenomenele specifice perioadei de după războiul rece (globalizare, democratizare, securitizare, războaie asimetrice, securitatea cooperativă etc), să stăpânească conceptele de bază (să fie capabili să relaționeze terminologia cu specificul contextelor istorice la care acestea se referă). Să cunoască foarte bine cel puțin una dintre cărțile din bibliografia obligatorie.			

Data completării
20.09.2023

Semnătura titularului de curs
Prof. Univ. dr. Virgiliu Țărău

Semnătura titularului de seminar
Dr. Vlad Onaciu

Data avizării în departament
28.09.2023

Semnătura directorului de departament
Conf. univ. dr. Claudiu Marian